

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАЕННЯ УКРАЇНИ

Кафедра земельного кадастру

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

д.е.н., проф. Тарас ЄВСЮКОВ

“ 21 ” травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри земельного кадастру
протокол № ___ від « ___ » травня 2024р.

в.о. завідувача кафедри

д.е.н., доц. Наталія МЕДИНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

д.е.н., проф. Андрій МАРТИН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: **193 "Геодезія та землеустрій"**

Освітня програма: **Геодезія та землеустрій**

Факультет: **Землевпорядкування**

Розробник:

Дорош Й.М., професор кафедри земельного кадастру, д.е.н.

Опис навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	<u>193 – «Геодезія та землеустрій».</u>	
Освітня програма	<u>19 - "Архітектура та будівництво"</u>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2024-2025	2024-2025
Семестр	2	1-2
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні заняття	_____	_____
Самостійна робота	90 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	_____
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	2 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студентів теоретико-методологічні та прикладні знання щодо мети і завдання землеустрою, об'єктів, предметів, методологію і методику наукових досліджень сфери земельних відносин відповідно до основ землевпорядної діяльності.

Завданням курсу є навчання студентів принципам і методам наукових досліджень у сфері землеустрою, економіки землекористування та землеустрою. Для цього зміст курсу повинен охоплювати основи наукознавства і методологію наукових досліджень, методичні підходи до вирішення конкретних проблем, організацію інтелектуальної праці, визначення напрямів досліджень та їх ефективності у раціональному господарюванні, постановку експерименту, узагальнення результатів наукових досліджень у цільових звітах, вдосконалених методиках і прикладних рекомендаціях.

Як результат вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати

- значення методологічної підготовки для професійної діяльності вченого;
- характеристики основних методів наукового пізнання;
- сутності понять і категорій методології наукових досліджень;
- організації процесу наукового дослідження, застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження;
- методики дослідження, її змісту і принципів розробки;
- методичні та практичні основи обробки результатів наукових досліджень;
- основні принципи аналізу, узагальнення та інтерпретації результатів наукових досліджень;
- основні вимоги до оформлення результатів проведення науково-дослідної роботи;
- особливості впровадження результатів наукової роботи;
- вимоги щодо написання, оформлення та захисту магістерської роботи;
- засвоїти теоретичні основи правового регулювання відносин, що складаються у зв'язку з створенням, використанням і охороною результатів творчої діяльності людини;

вміти

- вибирати напрям наукових досліджень, збирати й обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень;
- застосовувати доцільні методи під час проведення наукових досліджень залежно від їх цілей;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійних дослідженнях;
- логічно будувати наукове дослідження відповідно до логіки та мети дослідження;
- проводити дослідницьку діяльність;
- науково обґрунтовувати і структурувати отримані наукові положення;
- визначати, що відноситься до об'єктів промислової власності;
- працювати з джерелами захисту права промислової власності України;
- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці.
- використовувати методику оформлення матеріалів заявки на винахід чи корисну модель.

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при

СК08. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

Програмні результати навчання

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Технологія наукових досліджень												
Тема 1. Теоретичні та методологічні принципи науки	19	2	2			15	16			1		15
Тема 2. Методологія та методи наукових досліджень. Охорона Та захист інтелектуальної власності	19	2	2			10	21	1				20
Тема 3. Організація наукової діяльності в Україні та Європейському союзі	4	2	2			10	1	1				
Тема 4. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета досліджень	19	2	2			10	22	1		1		20
Разом за змістовим модулем 1	61	8	8			45	60	3		2		55
Змістовий модуль 2. Робота над написанням наукових доповідей, статей, рефератів, кваліфікаційних робіт освітніх ступенів різного рівня												
Тема 5. Бібліографічний апарат наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи	29	2	2			15	27	1		1		25
Тема 6. Види наукових публікацій. Правила оформлення публікацій. Застосування комп'ютерних програм для оформлення наукових робіт значного обсягу	4	2	2			10	11	1				10
Тема 7. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	26	3	3			20	22	1		1		20
Разом за змістовим модулем 2	59	7	7			45	60	3		2		55
Усього годин	120	15	15			90	120	6		4		110

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Виникнення та еволюція науки	2 год.
2	Види та ознаки наукового дослідження	2 год.
3	Формулювання теми наукового дослідження та визначення робочої гіпотези.	2 год.
4	Структура та оформлення звітів НДР	2 год.
5	Правила складання бібліографічного опису окремих видів документів	2 год.
6	Робота над академічними текстами курсових і кваліфікаційних робіт	2 год.
7	Підготовка до захисту курсових і кваліфікаційних робіт	3 год.

5. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як система знань. Актуальність, мета і завдання дисципліни. Поняття науки і наукової діяльності. Етапи становлення та розвитку науки. Наукові дослідження та етапи їх проведення	10 год
2	Загальнонаукові принципи дослідження. Методи і техніка дослідження. Методологія наукового пізнання. Поняття та класифікація методів дослідження. Науково-технічна творчість	10 год
3	Основи наукової організації дослідного процесу. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Вибір теми дослідження та розробка робочої гіпотези. Основні форми науково-дослідної роботи.	10 год
4	Основи експериментальних досліджень. Етапи підготовки наукового експерименту. Класична методика планування експериментальних досліджень. Типові помилки при проведенні експериментів. Вибір суттєвих факторів експерименту.	10 год
5	Основи інтелектуальної власності. Співвідношення права власності і права інтелектуальної власності. Спільні та відмінні ознаки права власності і права ІВ. Майнові і немайнові права. Законодавство України про інтелектуальні власності. Державне підприємство "Український інститут промислової власності" (Укрпатент). Поняття промислової власності. Об'єкти промислової власності. Винахід. Корисна модель.	10 год
6	Аналіз та обробка даних досліджень. Методи обробки результатів експерименту за повними факторними планами. Визначення основних статистичних характеристик вибіркової сукупності. Оцінка значущості коефіцієнтів. Перевірка рівняння регресії на адекватність. Аналіз одержаних результатів. Оптимізація результатів багатofакторного експерименту.	10 год
7	Аналіз, оцінювання результатів наукових досліджень та форми їх відображення	10 год

8	Інтелектуальний капітал як головна продуктивна сила суспільства. Ефективне використання інтелектуального потенціалу нації – шлях до економічного зростання держави.	10 год
9	Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Поняття кваліфікаційної наукової роботи, особливості її структури, змісту і вимог відповідно до рівня наукового дослідження. Обґрунтування теми магістерської роботи, порядок її затвердження. План магістерської наукової роботи, основні вимоги, структура, порядок затвердження. Процедура рецензування і підготовки до захисту магістерських робіт. Публічний захист магістерської наукової роботи.	10 год

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1716>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». – К.: Б. в., 2010. – 51 с.
2. Пащенко В. М. Методичні вказівки для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень». – К.: Б. в., 2010. – 24 с.
3. Пащенко В. М. Методичні вказівки для написання курсових, дипломних і магістерських робіт. – К.: 2011. – 11 с.
4. Пащенко В. М. Методичні вказівки з коректної вербальної наукової мови для освітнього використання наукознавчих та екоєволюційних напрацювань. – К.: 2011. – 11 с.
5. КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ- 5,2 у,д,а. Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
6. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій СПД. Юр Ю.М., м. Київ - 2,4 у.д.а. Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
7. Методичні рекомендації для виконання самостійних робіт із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» СПД. Юр Ю.М., м. Київ -1,1 у.д.а- Дорош Й.М., Дорош О.С., Мединська Н.В., Бутенко Є.В., Колісник Г.М.
8. Третяк А. М., Другак В. М. Методологія та методика наукових досліджень у землевпорядкуванні. К.: Аграрна наука, 2005. – 300 с.
9. Третяк А. М. Наукові основи землеустрою. Навчальний посібник. – К.: ТОВ ЦЗРУ, 2002, с 29-34.
10. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002, 408 с
11. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень. Підручник. – К.: Знання, 2007. – 318 с.
12. Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник. – К.: Знання, 2008.
13. Пащенко В. М. Методологія та методи наукових досліджень. Підручник. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2011. – 256 с.
14. Кальниш Ю. Г. Методологія наукових досліджень: навч.-метод. посіб. для підготов. магістрів за спец. 8.150101 Державна служба. Київ. 2013. – 125 с.
15. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця. 2017. Т. 172.

